

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Zvláštní škola a Pomocná škola

Svatopluka Čecha 455, 268 01 Hořovice

Identifikátor školy: 600 021 548

Zřizovatel: Školský úřad, se sídlem S. K. Neumanna 1141, 266 01 Beroun

Termín konání komplexní inspekce: 14. - 16. prosince 1999

Čj.	023 20/00-1093
Signatura	kb2nt201

Škola je zálohovou organizací zřizovanou Školským úřadem v Berouně, sídlí v objektu patřícímu Městu Hořovice. Vyučuje se v ní podle vzdělávacích programů zvláštní školy č.j. 22 980/97-22 a pomocné školy č.j. 24 035/97-2. Základní vzdělávací nabídka je rozšířena o nepovinné předměty (keramické práce, hra na flétnu, výtvarné činnosti, sportovní a pohybové činnosti) a zájmové útvary (dovedné ruce a hra na flétnu pro začátečníky).

Výuka probíhá v devíti třídách. V době inspekce ji navštěvovalo 78 žáků zvláštní a 8 žáků pomocné školy hořovického regionu. Součástí školy je školní družina s jedním oddělením.

Při komplexní inspekci byla sledována výuka českého jazyka, společenskovedních (dějepis, vlastivěda) a přírodovědních (matematika, zeměpis, přírodověda, fyzika, chemie) předmětů, pracovního vyučování, předmětů s výchovným zaměřením (hudební a výtvarná výchova) a výuka ve třídě pomocné školy.

Poslední inspekční zpráva je ze dne 12. listopadu 1997 (č.j. O-02-02/9798-468Ko). Kontrola byla zaměřena na posouzení školy z hlediska průběhu a podmínek výchovně vzdělávací činnosti. Sledovaná oblast byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Ředitelkou školy je Mgr. Eva Horáková.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Pomocná škola

Třídu navštěvují žáci středního a pracovního stupně. Hodinová dotace předmětů v jednotlivých stupních je dodržována stejně jako učební osnovy. Časové plány učiva vycházejí ze schválených učebních dokumentů, vyučující podle nich při výuce postupuje. Přestože ve třídě působí učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, byl zhlédnutý výukový blok dobře připraven po stránce metodické i organizační. Organizace hodin formou výukových bloků, ve kterých se překrývá obsah jednotlivých předmětů a výchovných složek, velmi dobře vyhovuje žákům s těžkým mentálním postižením. Vyučující v souladu se vzdělávacím programem zdůrazňovala zejména složku výchovnou, kladla na žáky přiměřené nároky a rozvíjela u nich komunikační dovednosti. Jejich nízkou pozornost a schopnost koncentrace pozornosti se jí dařilo pozitivně ovlivňovat vynikající motivací, individuálním přístupem, častými pochvalami a povzbuzováním. Velmi dobře přizpůsobovala činnosti aktuální situaci ve třídě, únavě a kolísající soustředěnosti žáků. Veškeré úkoly, které žáci plnili, byly prakticky zaměřené. Byli přitom samostatní, ale v případě potřeby ochotní si navzájem pomoci. V sebeobslužných i ostatních činnostech byli soběstační. Vyučující měla k dispozici dostatek pomůcek a různých pracovních listů. Je zřejmé, že se jí podařilo navázat s žáky velmi dobré citové vztahy, neboť bez problémů a negativních reakcí reagovali na všechny její podněty a ochotně s ní spolupracovali.

I přes nevyhovující personální podmínky výuky z hledisky odborné a pedagogické způsobilosti vyučující jsou plánování a příprava výuky, psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy práce, motivování, hodnocení, interakce a komunikace vynikající. Materiální podmínky výuky mají průměrnou úroveň. Výuka v pomocné škole je hodnocena jako vynikající.

Český jazyk

Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu. Časové tematické plány učiva jsou v souladu s osnovami příslušného ročníku, vyučující je dodržují. Při práci se žáky se specifickou poruchou učení a žáky opakujícími ročník postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Pouze v osmém ročníku bylo zjištěno, že rozsah písemného projevu (hlavně diktátů) u žáků s dysortografií není rozlišován. Dalším nedostatkem je, že tito žáci přepisují celé texty, ve kterých chybovali.

Vyučuje se v kmenových učebnách, v příjemném prostředí. Vyučující přizpůsobovali tempo výuky možnostem žáků, ale na relaxační chvílky pamatovali jen ojediněle. Personální podmínky výuky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti průměrné, 57 % hodin je odučeno učiteli s odpovídajícím vzděláním. Vybavení učebními pomůckami a texty má standardní úroveň, učitelé ho ve výuce účelně využívali.

Předmět byl hospitován v pěti hodinách, z toho dvě byly založeny na frontální práci, ve zbývajících třech byla zařazena i práce skupinová. Učivo bylo procvičováno především ústními formami. Žáci nebyli v hodinách jazykového vyučování přetěžováni písemnými projevy. Vynikající, vysoce efektivní hodiny, ve kterých byl důsledně uplatňován individuální přístup, byly zhlédnuty ve čtvrtém a devátém ročníku a ve třídě s prvním a třetím ročníkem. Učivo bylo vždy dostatečně procvičováno a výukový záměr až na jednu výjimku splněn. Pouze u jedné vyučující (sloh - 7. ročník) byly v metodách a formách vyučovacího procesu shledány nedostatky. V hodině slohového výcviku chybělo pro pochopení podstaty učiva sestavení základní osnovy probíraného útvaru. I přesto, že žáci spíše nacvičovali vyprávění než popis věci, který byl výukovým cílem hodiny, nelze vyučující upřít solidní připravenost na výuku. Pozitivem této hodiny bylo záměrné vytváření kladného vztahu k přírodě a ochraně životního prostředí. Práce s textem měla velmi dobrou úroveň, byla zaměřená na nácvik správných čtenářských dovedností, porozumění čtenému, orientaci v textu a rozvíjení paměti.

Vyučující většinou žáky na počátku hodiny dobře motivovali. V průběhu výuky pak jejich zájem udrželi rozmanitými činnostmi. Výkony dětí průběžně kontrolovali a hodnotili, jen výjimečně chybělo hodnocení splnění výukového cíle v závěru hodiny.

Dohodnutá pravidla spolupráce byla všemi žáky akceptována. Rozvíjení komunikativních dovedností nebylo v některých případech důsledné. Žáci hovořili ve velmi krátkých větách, na otázky často odpovídali jen jedním slovem. Opomíjena byla spisovná stránka ústního projevu.

I přes průměrné personální podmínky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících mají příprava, organizace, metody a formy výuky, interakce, komunikace materiální a psychohygienické podmínky velmi dobrou úroveň. Plánování, motivování a hodnocení je vynikající.

Ve výuce českého jazyka převažují ve sledovaných hodinách pozitiva.

Pracovní vyučování

Týdenní hodinová dotace je v souladu s učebním plánem, tematické plány učiva odpovídají osnovám. Jen jedna vyučující tento plán nedodržuje. Zhlédnuté hodiny měly vesměs promyšlenou stavbu svědčící o velmi dobré připravenosti na vyučovací proces.

Ředitelka se postupně snaží veškeré prostory školy maximálně efektivně využít pro výuku. Podařilo se jí získat menší místnost patřící Domu dětí Hořovice (sklad) a vybudovat v ní odbornou pracovnu pro pěstitelské práce, která je využívána v zimním období. Vedle dílny pro

práci se dřevem byla zřízena i dílna keramická. Přesto škole i nadále chybí místnost pro zřízení samostatné cvičné kuchyně, případně cvičného bytu. Stávající funguje i nadále jako sborovna a šatna učitelů (stejně jako při předcházející inspekci). Vybavení pracovními nástroji, náradím a materiály velmi dobře vyhovuje. Personální podmínky jsou hodnoceny jako ještě vyhovující, 60 % hodin je odučeno učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti. Psychohygienické zásady výuky byly dodržovány.

Hospitováno bylo celkem devět hodin. Od pátého ročníku probíhá výuka chlapců a dívek odděleně. Většinou pečlivě připravené hodiny měly tradiční průběh i stavbu. Žáci byli, až na jednu výjimku, motivováni praktickým využitím svých výrobků, většinou pro vánoční výzdobu školy. Pracovní postupy byly předem dobře vysvětleny, jasnou instruktáž žáci většinou dostali před každou etapou práce. Vyučující činnost žáků průběžně sledovali, bylo-li to nutné, pomohli nebo poradili. Vedli je ke správné organizaci vlastní práce, udržení pořádku na pracovišti, vždy je poučili o bezpečnosti práce. I přes rozdílnou úroveň manuální zručnosti a nestejně pracovní tempo žáků byly výchovné a výukové cíle hodin splněny.

Hodnocení v závěru hodin bylo většinou obecné, typu „výrobek se povedl - nepovedl“, nevyjadřovalo konkrétně míru zvládnutí nacvičované pracovní dovednosti. Interakce a komunikace v hodinách byla spontánní a přátelská. Žáci spolu mohli během práce hovořit, ale této volnosti nijak nezneužívali.

Plánování je vesměs vynikající, příprava na výuku velmi dobrá. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů pro výuku pracovního vyučování je nízká, personální podmínky jsou ještě vyhovující. Psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy výuky, motivace, interakce a komunikace jsou nadprůměrné. Průměrnou úroveň mají hodnocení a materiální podmínky.

Sledované hodiny pracovního vyučování měly celkově spíše nadprůměrnou až nadprůměrnou úroveň.

Společenskovední předměty

Učební plán je v souladu se vzdělávacím programem, osnovy jsou plněny. Vyučující plánují výuku v ročních tematických plánech, které dodržují. Příprava na výuku měla různou úroveň. Vynikající byla na hodinu vlastivědy, na jednu hodinu dějepisu měla zjevné nedostatky.

Pouze z 29 % jsou společenskovední předměty vyučovány odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Vyučovací proces většinou probíhá v kmenových učebnách. Je-li plánováno využití audiovizuální techniky, žáci přecházejí do tříd, kde je trvale nainstalována. Ve zhlédnutých hodinách bylo její využívání neefektivní. Prostorové, psychohygienické i materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré.

Výuka dějepisu byla založena na frontální práci a čistě verbálním způsobu výuky. Více se vyučovalo než aktivně učilo, vzdělávací proces byl založen jen na pasivním vnímání žáků. Ti byli nesoustředění, o výuku neprojevovali zájem. Hlavním obsahem hodiny bylo vedle výkladu učitele čtení textu z učebnice. Čas vždy nebyl účelně využit na procvičování a shrnutí učiva, v závěru jedné hodiny žáci neplnili žádné úkoly, s vyučujícím vedli volný rozhovor na téma nesouvisející s výukovým cílem. V organizaci této hodiny převažovaly nedostatky. Hodina vlastivědy byla řízena účelně, pokyny vyučující byly jasné. Žáci po celou hodinu aktivně a pozorně pracovali, učivo procvičovali při praktických, skupinově organizovaných činnostech. Učitelka pochopení učební látky průběžně ověřovala, podle potřeby žákům problém znovu vysvětlila. Nechybělo závěrečné shrnutí a utřídění učiva.

Význam motivování žáků byl podceňován. Jen ve vlastivědě mělo činnostní pojetí výuky a praktické využití osvojovaných dovedností silný motivační účinek. Souvislému a výstižnému

vyjadřování vyučující nevěnovali potřebnou pozornost, ale bylo zjevné, že komunikace mezi dětmi a vyučujícími je založena na vzájemné důvěře.

Plánování výuky je hodnoceno jako vynikající. Příprava na výuku, organizace, metody a formy výuky, personální podmínky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace mají dobrou úroveň. Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré.

Výuka ve sledovaných hodinách společenskovědních předmětů měla celkově dobrou úroveň.

Přírodovědní předměty

Vyučující ve výuce postupují podle časových plánů učiva, které souhlasí s osnovami příslušného předmětu. Hodinová dotace předmětů odpovídá vzdělávacímu programu. Přírodovědní předměty sice vyučují učitelé s dlouholetou praxí, ale z 66 % bez odborné a pedagogické způsobilosti. Většina vyučujících si předem promyslela stavbu hodiny a velmi dobře se na výuku připravila. Tempo výuky bylo vhodně přizpůsobováno potřebám žáků.

Celkem bylo hospitováno osm hodin, jejich organizace byla téměř výhradně frontální. Dvě vyučující zařadily i skupinové řešení úkolu, ale v jednom případě jeho náročnost přesahovala možnosti žáků pro neznalost některých použitých pojmů. V hodinách se střídaly tradiční metody práce. Progresivní metody a formy výuky s prvky aktivního učení nebyly uplatněny. Učivo bylo předkládáno v hotové podobě bez zřejmého podílu žáků na jeho vyvozování i v případech, kdy mohli vyučující využít jejich znalosti a zkušenosti z předcházejících hodin. Hledisko upotřebením získaných vědomostí a dovedností v praxi bylo ale důsledně uplatňováno. Ve většině hodin učitelé různě náročnými úkoly zohledňovali individuální předpoklady žáků, ale jen ojediněle měli připraveny doplňující úkoly. Diferenciací požadavků se jim dařilo udržet aktivitu a zájem žáků, na procvičení probíraného učiva měli dostatek času. Při samostatné práci plnili převážně individuálně zadané úkoly v pracovních listech. Učivo bylo v závěru hodin shrnuto a utříděno.

Úvodní motivace někdy chyběla. Během výuky vyučující velmi dobře žáky motivovali příklady z praktického života, připomínali jim jejich vlastní zkušenosti. Analýza a korekce chyb byla prováděna po ukončení každého ústního nebo písemného projevu. Učitelé průběžně ověřovali, jak žáci probíranému učivu porozuměli. Respektováním individuálních dispozic při hodnocení mohli žáci zažívat pocit úspěchu z dobře splněného úkolu. Závěrečné zhodnocení hodiny nikdy nechybělo.

Z komunikace mezi učiteli a žáky byla zřejmá vzájemná důvěra. Vyučující, s výjimkou jedné hodiny přírodopisu v sedmém ročníku, dbali na rozvíjení komunikativních dovedností, od žáků vyžadovali přesně formulované odpovědi.

Plánování výuky je vynikající, příprava na výuku velmi dobrá. Nadprůměrnou úroveň mají materiální a psychohygienické podmínky, oblast motivace, hodnocení, interakce a komunikace. Personální podmínky jsou průměrné. Také v organizaci, metodách a formách výuky jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Celkově je výuka ve sledovaných hodinách přírodovědních předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Předměty s výchovným zaměřením

Hodinová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebnímu plánu. Vyučující sestavují a také dodržují časové tematické plány učiva, které jsou v souladu s osnovami příslušného ročníku.

Hospitováno bylo ve třech hodinách, z toho ve dvou hodinách hudební a jedné výtvarné

výchovy. Obě hodiny hudební výchovy byly vyučujícími dobře organizačně připraveny, z toho v jednom případě učitelkou bez odborné způsobilosti, kterou si doplňuje příslušným studiem. Těžiště práce spočívalo v přímých hudebních aktivitách žáků. Zařazen byl zpěv písní, často ve spojení s pohybem, a rytmicizace. Soustředěnost žáků byla rozvíjena krátkodobým poslechem hudební skladby (vánoční koledy) s využitím reprodukční techniky. Žáci zpívali s využitím vlastního rytmického doprovodu na orffovské nástroje, ve čtvrtém ročníku s kytarovým doprovodem učitelky. Žákům se dostávalo pěkných hudebních prožitků. Vyučující v úvodu hodin žáky motivovali vyprávěním o lidových vánočních zvycích, v jejich průběhu pak kladným hodnocením.

Stavba hodiny výtvarné výchovy byla dobře promyšlena. Pozitivní naladění žáků k činnosti vyučující dosáhla poslechem vánočních koled v úvodu hodiny. Zvolená výtvarná technika dobře odpovídala tématu. Tvořivost a fantazie žáků byla ojediněle omezována zasahováním učitelky do prací žáků, v ostatních případech jim taktně navrhla potřebnou korekci. Po metodické stránce bylo vedení výtvarných činností pro žáky přínosné, základní principy osvojované výtvarné techniky si osvojili. V závěru hodiny děti hodnotily výtvořiny vlastní i svých spolužáků, vždy přitom našly nějaká pozitiva.

Ve všech hodinách byla příjemná atmosféra, žáci s vyučující i spolu navzájem bezprostředně komunikovali.

Plánování a příprava výuky jsou vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky, motivace, hodnocení, interakce, komunikace, organizace, metody a formy výuky jsou velmi dobré, personální podmínky průměrné.

Výuka sledovaných hodin předmětů s estetickým a výchovným zaměřením je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy je stanovena pro období let 1997-2002. Vychází z konkrétních podmínek školy i ze znalosti potřeb jejích žáků. Nabídkou vzdělávacího programu pomocné školy dobře reaguje na aktuální společenské požadavky na poskytování péče žákům s těžším mentálním postižením ve všech regionech. Koncepce je reálná, na její tvorbě participovali kromě vedení i ostatní pracovníci školy. Ředitelka ji postupně realizuje. Z dlouhodobých záměrů se dosud nedaří získat další prostory pro výuku. Důvodem je změna záměru majitele objektu, který ho původně přislíbil prodat školskému úřadu. Ředitelka přesto v posledních letech dosáhla několika drobných stavebních úprav, které zlepšily prostředí školy. Bylo vybudováno sociální zázemí pro žáky a učitele, zřízena pracovna pro pěstitelství.

Roční výhled vychází z analýzy a hodnocení předcházejícího školního roku. Plánování je koncipováno jako systém dobře spolu korespondujících střednědobých a krátkodobých plánů. Roční výhled navazuje na koncepci a zahrnuje všechny oblasti práce školy. Dále je konkretizován v měsíčních plánech s adresnou zodpovědností. Všichni pracovníci mají roční plány k dispozici, měsíční jsou umístěny na informační tabuli. Plnění plánů ředitelka průběžně sleduje a vyhodnocuje. Na plánování se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci.

Pro žáky, u nichž byla vedle mentálního postižení diagnostikována i specifická porucha učení, jsou vypracovány individuální vzdělávací plány. Podle individuálních plánů jsou vzdělávání i žáci, jejichž výukové potíže způsobené mentálním postižením nejsou takového stupně, aby

byly důvodem vřazení do pomocné školy. Individuální vzdělávací plány mají charakter smlouvy mezi vyučujícím, ředitelkou a zákonným zástupcem žáka.

Oblast plánování je hodnocena jako příkladná.

Organizování

Ředitelka jmenovala svého zástupce, který je oprávněn za ni jednat v případě její nepřítomnosti. Vedení školy delegovalo na pracovníky příslušné pravomoci prostřednictvím pracovní náplně, se kterou je každý prokazatelným způsobem seznámen. Kompetence všech zaměstnanců jsou vymezeny i v organizačním řádu projednaném pedagogickou radou v přípravném týdnu. Řád je zveřejněn ve sborovně. Veškerá dokumentace upravující organizaci činnosti školy je vedena přehledně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem. Rozhodnutí vydaná ředitelkou školy jsou konkrétní, adresná a jednoznačná, akceptují podněty a připomínky jednotlivých pracovníků, jsou-li realizovatelné, podporuje jejich uskutečnění. Stejně je tomu i u připomínek orgánů státní správy a samosprávy. Organizační struktura umožňuje bezproblémové řízení školy.

Poradní a metodické orgány jsou ustanoveny. Pedagogická rada projednává prospěch a chování žáků, výsledky kontrol a stanoví případná opatření. Plnění závěrů plynoucích z jednání rady ředitelka dále sleduje. Metodické sdružení dobře funguje, poskytuje vyučujícím konkrétní podněty a pomoc (např. sestavení individuálních plánů pro žáky se špatnými čtenářskými návyky), řeší aktuální problémy ve vzdělávacím procesu.

K denním povinnostem pracovníků patří povinnost informovat se o případných úkolech. Měsíční plán je zveřejněn ve sborovně, kde má každý zaměstnanec svoji přihrádku na vzkazy („školní pošta“). Informace jsou uvnitř školy předávány rychle a úplně, pracovníci mají k dispozici veškeré potřebné údaje. Vynikající úroveň má systém informování žáků. Ve třídách jsou informace a pravidla zveřejňovány pro žáky přijatelnou a velmi dobře srozumitelnou formou. Např. v nižších ročnících, kde děti ještě neznají všechna písmena, vyučující využívají obrázky, domluvené značky apod.

Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni průběžně prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách a třikrát do roka na třídních schůzkách. Pro rodiče a žáky je na začátku školního roku vydáván Informační zpravodaj, ve kterém jsou uvedena všechna potřebná sdělení pro daný školní rok (školní řád, data třídních schůzek, školních prázdnin, výletů a exkurzí apod.).

Povinná dokumentace je vedena přehledně, v odpovídajícím rozsahu a v souladu s právní normou.

Organizace vyučování, tj. stavba rozvrhu hodin a délka přestávek, odpovídá závazným právním předpisům. Řád školy vychází z jejích podmínek, je aktualizovaný a v souladu s platnou právní normou. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy je vypovídající a po formální stránce úplná.

Škola se prezentuje na veřejnosti sportovními (sálová kopaná, stolní tenis, vybíjená, lyžování a pod.) a výtvarnými soutěžemi. Po rodiče a širší veřejnost pořádá besídky, divadelní představení a výstavky prací žáků, s jejich výrobky se zúčastňuje i tradičních berounských keramických trhů.

Organizace školy je plně funkční a je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Na řízení školy se spolupodílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Z předložených materiálů vyplývá, že se mohou k problémům školy vyjadřovat. Operativní řízení je jako celek funkční a pružné. Jeho nástroji jsou pracovní porady, školní obědník, osobní jednání a „školní pošta“

Pedagogická a odborná způsobilost sboru je nízká, pouze pět vyučujících z celkového počtu jedenácti má potřebné vzdělání pro tento typ školy. Ředitelka vytváří pro vzdělávání učitelů dobré podmínky, podporuje jejich zájem o doplnění odpovídající kvalifikace. Dvě učitelky studují při zaměstnání. Další vzdělávání organizuje metodické sdružení. Výběr z nabídky je prováděn uvážlivě, podle potřeb a finančních možností školy.

Ředitelka má vytvořený účinný systém hmotného stimulování pracovníků a v praxi ho využívá. Usiluje o maximálně nestranný přístup. Dává proto všem doložitelným způsobem příležitost ke komplexnímu sebehodnocení, které mohou konfrontovat s jejím hodnocením. Pro objektivnější posouzení vlastní manažerské činnosti zadala učitelům anonymní dotazník, ve kterém mohli vyjádřit svůj názor na kvalitu její práce.

Ve škole je zaveden systém pravidelného průběžného sebehodnocení, souhrnné je pak uvedeno ve výroční zprávě o činnosti školy.

Kvalita zhlédnutých hodin, vysoce estetické prostředí, nápadité školní soutěže a akce školy svědčí o tom, že ředitelka vytváří prostor pro uplatnění tvořivosti a iniciativy učitelů. Maximálně se snaží využívat jejich individuálních předpokladů pro různé činnosti. V pedagogickém sboru s převahou žen činí největší problém zajištění kvalitní výuky pracovního vyučování, především dílenských prací. Ředitelka proto zavedla pro tento předmět systém specialistů. Jeho jednotlivé složky přidělila podle zájmů vyučujících. Tato změna organizace se příznivě projevila ve zkvalitnění výuky pracovního vyučování.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen účinný systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře (vzdělávacího procesu, práce třídních učitelů, výchovné poradkyně a metodického sdružení, vedení dokumentace, práce provozních zaměstnanců...). Na kontrole se podílí i její zástupce. Kontrolní činnost v daném školní roce vychází z plánu sestaveného na základě předchozích zjištění, je rozpracována na jednotlivé měsíce. Její časový harmonogram je dodržován, výsledky jsou vyhodnocovány a pracovníci s nimi individuálně seznamováni. Obecné závěry projednává i pedagogická rada. Systém následných kontrol a opatření je zaveden a důsledně realizován. Kontrola provozních zaměstnanců je prováděna namátkově, potřebám školy plně vyhovuje.

Ředitelka vzdělávací proces posuzuje komplexně, jeho jednotlivé jevy konkrétně hodnotí. O všech kontrolních zjištěních pořizuje zápisy, jejichž součástí je i vlastní učitelovo zhodnocení zhlédnuté hodiny. Při rozboru hodin zhlédnutých společně se školními inspektorkami ředitelka prokázala velmi dobrou schopnost vystihnout pedagogickou problematiku vyučovacího procesu. Závěry z hospitací sděluje učitelům taktně, při hodnocení je objektivní. Na základě zjištěných nedostatků stanovuje konkrétní doporučení pro jejich další práci.

Ředitelka má vlastní evaluační nástroje výsledků vzdělávání pro český jazyk a matematiku. Poskytují jí vypovídající zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu v uvedených předmětech.

Kontrolní mechanismy mají vynikající úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Funkcí výchovné poradkyně je pověřena odborně a pedagogicky způsobilá učitelka, která absolvovala specializační studium výchovného poradenství, aktivně se dále v této problematice sebevzdělává a nové poznatky v poradenské práci účinně využívá.

V posledních dvou až třech letech se především v nižších ročnících zvyšuje počet žáků s výchovnými problémy. Svědčí o tom počet udělených opatření k posílení kázně. Mezi hlavní problémy patří hrubé a netolerantní chování mezi dětmi navzájem i vůči učitelům, drobné podvody a záškoláctví. Neomluvená absence se týká jen malé skupiny žáků a je řešena ve spolupráci s odborem péče o dítě. Škola na tyto nepříznivé změny v chování žáků reaguje adekvátními opatřeními. Výchovná poradkyně spolupracuje s třídními učiteli, napomáhá jim vzniklé situace řešit. Využívá přitom hlavně formu individuálního pohovoru se žákem, v závažnějších případech také za přítomnosti třídního učitele, ředitelky a rodičů. Žáci při něm dostávají příležitost zhodnotit vlastní jednání. Jsou vedeni k tomu, aby si sami uvědomili chybu a rozhodli, jak by bylo správné se v dané situaci zachovat. Výchovná poradkyně se snaží výchovným problémům předcházet. Vyhlásila pro tento školní rok soutěž nazvanou „Třída roku 2000“. Spočívá v dodržování pravidel chování, která si v jednotlivých třídách stanovili žáci sami a která jsou přiměřená jejich možnostem. Podstatou je, že tato pravidla jsou pouze pozitivní, příkazy a zákazy se v nich nevyskytují.

Velmi dobře je zajišťována i pomoc v oblasti profesní orientace. Práci výchovné poradkyně stěžuje nevyhovující prostorové zázemí. Veškerá jednání s rodiči i dětmi probíhají ve třídách.

Výchovné poradenství je zajišťováno zodpovědně, jeho úroveň je nadprůměrná.

Další aktivity školy

Škola organizuje řadu dalších akcí, které dobře doplňují přijatý vzdělávací program. Těmito aktivitami se snaží kompenzovat výukové problémy některých žáků a umožňovat jim prožívání pocitu úspěšnosti. Pořádá proto hlavně sportovní, výtvarné a pracovní soutěže. Je vyhlášovatelem a organizátorem okresní soutěže zvláštních škol „Šíkula“. Žáci se rovněž zúčastňují některých okresních a celostátních soutěží, hlavně sportovních. Bohatá je také nabídka kulturních akcí.

Nabídka dalších aktivit školy je vysoce nadstandardní.

Školní družina

Mimoškolní činnost zajišťuje jedno oddělení školní družiny. Ve školní družině působí vychovatelka bez odborné a pedagogické způsobilosti. Družina nemá vlastní hernu, využívá prostory jedné z učeben, za příznivého počasí školní zahradu a sportovní areály ve městě. Pro žáky je připravován bohatý sportovní program, při zájmových aktivitách organizovaných ve třídě byla nabídka činností pestrá. Vybavení školní družiny je standardní.

Povinná dokumentace je vedena přehledně a v souladu s právní normou.

Činnost školní družiny je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Vyhodnocení dotazníkové ankety

Před zahájením inspekce proběhla ve škole dotazníková anketa zadaná rodičům žáků pomocné školy a všech ročníků zvláštní školy vyjma prvního a třetího.

Rodiče byli se všemi sledovanými oblastmi (vzdělávací nabídka školy, vybavenost školy, poskytování prostoru pro individuální rozvoj dítěte, informovanost o školních výsledcích dítěte) buď zcela nebo spíše spokojeni. K činnosti školy neměli žádné připomínky, chválili vstřícný přístup vyučujících k žákům. Hodnocení rodičů koresponduje s inspekčním zjištěním.

zcela spokojen/a	spíše spokojen/a	Ani spokojen/a ani nespokojen/a	spíše nespokojen/a	nespokojen/a	nemohu posoudit
------------------	------------------	------------------------------------	-----------------------	--------------	-----------------

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace,
- povinná dokumentace dle § 38 a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- koncepční záměry a úkoly v období 1997-2002,
- roční plán školy, časové tematické plány učiva hospitovaných předmětů, individuální vzdělávací plány, plán kontrolní činnosti a výchovné poradkyně,
- záznamy o provedených kontrolách, hospitační záznamy, zápisy z pracovních porad a metodického sdružení,
- výroční zpráva o činnosti ve školním roce 1998-1999,
- rozvrhy hodin,
- Informační zpravodaj pro rodiče,
- dotazníky pro rodiče,
- žákovské knížky, sešity, písemné a výtvarné práce žáků.

ZÁVĚR

Plánování je vynikající, přijatý vzdělávací program je plněn. Vyučující se na výuku zodpovědně připravují. Personální podmínky jsou vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti sboru jen o málo horší než průměrné, cca 43 % hodin je odučeno učiteli bez odpovídající kvalifikace. Nepříznivé složení pedagogického sboru se na kvalitě vzdělávání negativně neprojevuje. Materiální podmínky výuky mají celkově velmi dobrou úroveň. Škole ale chybí prostory pro zřízení samostatné cvičné kuchyně, pracovny výchovné poradkyně a školní družiny. Přesto se podmínky školy, ve srovnání s předcházejícím inspekčním zjištěním, zlepšily. Psychohygienické podmínky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré. Ve třídě pomocné školy, v předmětech s estetickým a výchovným zaměřením i v hodinách českého jazyka bylo motivování žáků k vykonávaným činnostem vynikající. V hodinách společenskovědních předmětů byly v této oblasti nedostatky. Při hodnocení vyučující vždy respektují individuální dispozice žáků. Nejslabším článkem vzdělávacího procesu jsou metody a formy, vyučující upřednostňují tradiční výuku bez prvků aktivního učení žáků.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita vzdělávání, respektive sledovaných předmětů, velmi dobrá.

Řízení je založeno na demokratických principech. Metodické vedení pracovníků, důsledná, účinná kontrola a péče o další vzdělávání se příznivě projevují na kvalitě práce školy.

Oblast řízení je příkladná.

Při komplexní inspekci nebyly zjištěny nedostatky ve využívání finanční prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Ředitelka pořizuje učební texty účelně, dělení žáků na skupiny odpovídá platným právním normám.

V hodnocení práce školy výrazně převažují pozitiva.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	Jitka Kozáková v.r.
Člen týmu	Mgr. Dagmar Kousalová	Kousalová v.r.

V Kladně dne 10. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. ledna 2000

Razítko

Mgr. Eva Horáková

Horáková Eva v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Beroun	2000-02-10	023 62/0-1093
Zřizovatel Školský úřad Beroun	2000-02-10	023 62/0-1093

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány.